

Erik Hummels, advocaat voor de vrede, 1949-2019

Op 26 januari 2019 overleed in Utrecht Erik Hummels. Hij was advocaat in hart en nieren, maar ook pacifist en vredesactivist. Hij voelde zich thuis bij de Quakers en hun opvattingen over mens en wereld. Hij werd 69 jaar.

Na zijn rechtenstudie richtte Erik samen met onder meer Tiny Wierz in Utrecht het Advocatencollectief Herenweg op. Later begon het echtpaar Tiny en Erik een eigen advocatenkantoor, aan huis in Zeist.

Erik heeft zich als advocaat niet alleen ingezet voor het recht, maar bovenal voor rechtvaardigheid. Hij stond dienstweigeraars bij, van alle soorten: gewetensbezwaarden, totaalweigeraars en personen die weigerden atoomsites te bewaken. Hij nam daarbij geen genoegen met de hoogste Nederlandse rechter, maar zette procedures zo nodig door tot het Europees Mensenrechtenhof in Straatsburg of stapte anders wel naar de VN-Mensenrechtencommissie in Genève. Ging hij zelf naar Straatsburg, dan zat hij er niet mee een groep dienstweigeraars in zijn auto mee te nemen.

Samen met zijn collega-advocaten Jurjen Pen en Theo de Roos ontwierp hij in 1989 de tekst van een wetsontwerp, waarin geregeld werd dat belastingplichtigen een percentage van hun aanslag, overeenstemmend met het begrotingspercentage voor defensie, konden storten in een vredes- en ontwikkelingsfonds. Het voorstel werd ingediend door PPR-kamerlid Ria Beckers-de Bruin. Het haalde de eindstreep niet.

Erik was als jurist ook betrokken bij de strijd tegen de kruisraketten. De massale demonstraties in Den Haag en Amsterdam hadden geen resultaat, een proces tegen de staat van de Stichting Verbiedt de Kruisraketten

ook niet. Vervolgens stelde de Vereniging van Juristen voor de Vrede (VJV) in 1992 de kruisraketten opnieuw in een proces van de orde, nu om een verbod op het daadwerkelijke gebruik van de raketten te krijgen. Ondanks alle juridische argumentatie ging de rechter niet mee.

HART ÉN HOOFD

Activisten van allerlei pluimage wisten de weg naar zijn kantoor te vinden. Hij ontving in zijn aangebouwde kantoorruimte of, als het een om groter gezelschap ging, in de woonkamer. De vraag of hij het huis gekraakt had vatte hij op als een compliment.

Hij verkreeg vrijspraak voor de 'krakersclown', een vrouw die bij de ontruiming van een gekraakt pand als komiek de politie aan het lachen probeerde te maken. Erik was jurist genoeg om het onderscheid tussen de strafbare feiten 'hinderen van de politie' en 'niet voldoen aan een politiebepel' op het juiste moment en met succes ter tafel te brengen. Zijn credo was: het gaat er niet alleen om dat men voor de juiste zaak strijdt, maar ook deskundig is op inhoud en procedure. Een kwestie van hart én hoofd.

Zijn vrouw en collega-advocaat Tiny overleed drie jaar geleden. Erik vertrok uit Zeist naar de Keizershof in Utrecht; daar vond hij de verzorging en aandacht die hij als alzheimerpatiënt nodig had. Hij overleed na een hersenbloeding in het UMC Utrecht.

Aandacht voor zijn persoon vond hij niet nodig; het ging hem om de strijd voor rechtvaardigheid. Hij zou aandacht voor zijn overlijden alleen op prijs stellen als de zaak van de vrede daarmee gediend zou zijn.

Voor Erik gold: the man is the message.

Stan Meuwese